

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B1-12C/63/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120324102
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Bizoňová
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:6120324102.5

Rozhodnutie

Mestský súd Bratislava IV v konaní pred samosudkyňou JUDr. Beatou Bizoňovou, v právnej veci žalobcov: X. Z.. M. C. Q.. Z., H.. XX.XX.XXXX, C. M. XXXX/XX, C., X. P. T. E. Q.. Z., H.. XX.X.XXXXX, C. Z. XXX/XX, E., X. B. F., Q.. Z., H.. XX.X.XXXX, C. Y. P. D. XX, XXXX D., všetci zastúpení Advokátkou kanceláriou Consiliaris s.r.o., Ružová dolina 8, Bratislava, proti žalovanému: Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne námestie 1, Bratislava, IČO: 00603481, o zaplatenie 56.687,04 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a .

Žalovanému súd nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným v upomínanom konaní dňa 11.6.2020, na OS Banská Bystrica pod sp. zn.14Up//886/2020, domáhali od žalovaného zaplatenia 56.687,04 EUR s príslušenstvom.

2. Podanú žalobu žalobcovia odôvodnili tým, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností - pozemku parc. Č.. XXXXX/3, S. Q. „“, druh pozemku - záhrada o celkovej N. XXXX Z., kat. územie Nivy, obec BA - m.č. Ružinov, okres Bratislava II, zapísaný na F. Č.. XXXX, žalobkyňa v 1. rade v podiele 1, žalobkyňa v 2. rade v podiele 1 a žalobkyňa v 3. rade v podiele 1. Nakoľko na tejto nehnuteľnosti je postavená cesta I. triedy (V. C.Á.) žalovaný sa v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. stal vlastníkom a správcom uvedenej cesty a príľahlej plochy. V prospech žalovaného ako vlastníka s ťavby vzniklo v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 pod stavbami ex lege právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby. Žalobcovia, ako vlastníci nehnuteľností sú povinní strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, pričom im vzniká nárok na náhradu za obmedzenie ich vlastníckeho práva. Ku dňu podania tohto návrhu žalovaný svoj záväzok neuhradil, a to ani v časti. V zmysle znaleckého posudku č. 22/2020 vyhotoveného znalcom P. G. K. je suma náhrady za užívanie nehnuteľnosti stanovená vo výške 10,935 EUR/m²/ rok. Celková výška náhrady za užívanie nehnuteľnosti počas troch rokov predchádzajúcich podaniu tohto návrhu predstavuje sumu 56.687,04 EUR, ktorej úhrady sa v konaní domáhali. Žalobcovia listom zo dňa 10.6.2020 vyzvali žalovaného na úhradu odplaty za užívanie nehnuteľnosti. Žalovaný výzvu prevzal 11.6.2020, ale úhradu nesplnil. Preto sa v konaní domáhali aj úroku z omeškania vo výške 5% ročne od 12.6.2020.

3. Na preukázanie žalobného nároku žalobcovia navrhli dokazovanie listom vlastníctva č. 5029 kat. územie Nivy, tabuľkou rozdelenia vlastníctva a správcovstva jednotlivých tipov pozemných komunikácií, znaleckým posudkom P. G. K. č. 22/2020.

4. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal dňa 15.10.2020 platobný rozkaz sp.zn. 14Up/886/2020, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom do 15 dní od doručenia platobnému rozkazu spoločne a nerozdielne istinu 28.343,52 EUR, úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 28.343,52 EUR od 12.6.2020 do zaplatenia, istinu 14.171,76 EUR, úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 14.171,76 EUR od 12.6.2020 do zaplatenia, istinu 14.171,76 EUR, úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 214.171.76 EUR od 12.6.2020 do zaplatenia, a náhradu trov konania vo výške 3.680,61 EUR prostredníctvom ich právneho zástupcu, alebo podať v tej istej lehote odpor. Platobný rozkaz bol žalovanému doručený dňa 15.10.2020.

5. Žalovaný podal voči vydanému platobnému rozkazu, uvedenému v odseku 4., dňa 22.10.2020, teda včas, odpor s odôvodnením. Uviedol, že podľa predloženého znaleckého posudku sa zrejme jedná o pozemok registra „E“ S..Č.. XXXXX/X- záhrady o výmere XXXX Z., E.. územie Nivy, na ktorom je postavená časť komunikácie C. V. N. C.. Táto komunikácia bola postavená pred rokom 1989 Čsl. štátom a žalovaný ju nadobudol od štátu na základe zákona č. 138/1991 Z.z. Podstata ohodnotenia vecného bremena vychádza zo skutočností, že vecné bremeno nie je nájomným vzťahom medzi povinným a oprávneným subjektom, nejedná sa o teda o opakované plnenie. Vecné bremeno vzniká spravidla za jednorazovú náhradu, za jeho zriadenie, teda za obmedzenie užívania nehnuteľnosti vlastníkom, pričom v danom prípade sa jedná o obmedzenie, ktoré vzniklo jednorazovo, potrebou vybudovania komunikácie bez vzniku ďalších obmedzení. Nadobudnutím účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., dňa 23.11.2009, vzniklo žalovanému právo zodpovedajúce vecnému bremenu k parcele č. 15279/3 a žalovaný má teda právny pomer k pozemku. Úhradu za zákonné zriadenie práva zodpovedajúce vecnému bremenu si vlastníak mohol uplatniť od nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., teda od 23.11.2009 do uplynutia 3 rokov, teda do 23.11.2012. Na základe uvedeného vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku.

6. Žalovaný na svoju obranu nenavrhol žiadne dokazovanie.

7. Žalobkyne sa k podanému odporu, na výzvu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 18.11.2020, vyjadrili písomne a navrhli pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP. Uviedli, že podaný odpor považujú za nedôvodný. Uviedli, že medzi stranami nie je sporné, že v dôsledku existencie vecného bremena žalovaného majú žalobcovia právo požadovať od neho finančnú náhradu. Boli toho názoru, že ide o náhradu opakovanú. Na preukázanie tohto názoru poukázali na súdne rozhodnutia v ktorých bola riešená skutkovo i právne totožná otázka. Námietku premlčania vznesenú žalovaným označili za nedôvodnú.

8. Okresný súd Banská Bystrica dňa 4.12.2020 vec v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z.z. postúpil Okresnému súdu Bratislava I (od 1.6.2023 Mestský súd Bratislava IV) ako súdu vecne a miestne príslušnému na jej prejednanie podľa § 13 v spojení s § 14 CSP.

9. Žalovaný vo vyjadrení doručenom Okresnému súdu Bratislava I dňa 4.1.2021 uviedol, že je nesporné, že

- žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti v k.ú. Nivy pozemok registra „E“ S.. Č.. XXXXX/X, záhrady vo výmere XXXX Z., X. BA-m.č. Ružinov, okres Bratislava II, evidovanej na F. N. Č.. XXXX v podieloch tam uvedených

- na predmetnom pozemku sa nachádza časť komunikácie - cesty I. triedy (C. V., C.)

- vlastníkom predmetnej komunikácie je žalovaný v zmysle príslušných ustanovení st. zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov

- žalovanému, ako vlastníkovi komunikácie podľa § 4 ods. 1 zákona číslo 66/2009 Z.z. prináleží nadobudnutím účinnosti tohto zákona (od 1.7.2009) právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou a žalobcovia, ako podieloví spoluvlastníci, sú povinní strpieť výkon práva zodpovedajúceho tomuto vecnému bremenu.

Rozporoval však tvrdenia žalobcov uvedené v žalobe a k jeho vyjadreniu, a to z týchto dôvodov: V prípade uplatňovaného nároku na finančnú náhradu za zákonné vecné bremeno vyplývajúce zo zákona č. 66/2009 Z.z., má za to, že uplatnený nárok je v súlade s platnými právnymi predpismi premlčaný v celom rozsahu, nakoľko ide o majetkové právo. Námietku premlčania zdôvodnil tým, že podľa ustanovení zákona č. 66/2009 Z.z. vzniká vlastníkovi pozemkov pod stavbami vecné bremeno priamo zo zákona. Občiansky zákonník upravuje premlčanie v §§ 100 až 114. Nakoľko v prípade nároku na odplatu (finančnú náhradu) za zriadenie vecného bremena ide o majetkové právo, toto sa podľa

Občianskeho zákonníka premlčuje v zákonom stanovenej trojročnej premlčacej lehote, ktorá začala plynúť odo dňa účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. (od 1. 7. 2009), čiže odo dňa kedy sa právo na finančnú náhradu mohlo vykonať po prvý raz. Predmetné zákonné vecné bremená vznikajú in rem, vzťahujú sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je jednorazová, čiže nemá charakter opakovaného plnenia napríklad na rozdiel od nájmu. Nový vlastník už zaťaženého pozemku pri zmene vlastníctva teda nemá nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno. Tento nárok má len ten vlastník zaťaženého pozemku, ktorý ho vlastnil v čase vzniku vecného bremena, teda v čase účinnosti dotknutých zákonov, a teda pred vznikom vecného bremena nebol vo svojom vlastníctve obmedzovaný takýmto vecným bremenom. Ďalší vlastník zaťažených nehnuteľností už nadobudol pozemky aj s vecným bremenom, preto neexistuje zákonný nárok na domáhanie sa finančnej náhrady za jeho vznik. Nárok neprechádza na nového vlastníka. Toto sa týka žalobcov v 2. a 3. rade, ktorí nadobudli vlastníctvo k svojim podielom podľa výpisu T. F. Č.. XXXX v roku 2017 a v roku 2016 a teda nárok na finančnú náhradu za vznik vecného bremena ako majetkového práva im už neprináleží. Toto platí i v prípade žalobcu v 1. rade podľa horeuvedeného, keďže nebol vlastníkom zaťaženého pozemku v čase vzniku zákonného vecného bremena, nárok na finančnú náhradu mu nepatrí (nadobudol vlastníctvo podľa výpisu T. F. N. Č.. XXXX v roku 2010) a to i napriek tomu, že sa dostal do vlastníctva zaťaženého pozemku pred uplynutím trojročnej premlčacej doby počítanej od vzniku vecného bremena (od 1.7.2009), ktorá začala plynúť, ako bolo spomínané, keď sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Žalobca v 1. rade si toto právo v lehote do 1.7.2012 teda do uplynutia trojročnej premlčacej lehoty neuplatnil. Trojročná premlčacia lehota pre náhradu za zriadenie vecného bremena zákonom č. 66/2009 Z.z. tak uplynula dňa 1.7.2012, a teda došlo k premlčaniu práva na finančnú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva zákonným vecným bremenom vzniknutým v zmysle citovaného zákona. Táto skutočnosť vyplývajúca z platných právnych predpisov je potvrdená i judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, napríklad Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky II.ÚS 506/2011-21 zo dňa 3. 11. 2011, ktoré rieši analogický prípad nároku na finančnú náhradu za vecné bremeno zriadené priamo zo zákona. V tejto veci existujú aktuálne rozhodnutia súdov Slovenskej republiky v obdobných prípadoch, ktoré vychádzajú z argumentácie žalovaného týkajúcej sa premlčania finančného nároku za zákonné vecné bremeno - rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.1.2019, sp. zn. 4Co/35/2018-377, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co 58/2018-260 zo dňa 27.2.2019, uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/470/2015-207 zo dňa 26.1.2017. Po troch rokoch od vzniku skutkových okolností zákonného obmedzenia vlastníckeho práva vlastníka pozemku pohľadávka podlieha premlčaniu. Súd SR vo svojich rozhodnutiach konštatujú, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena nemá charakter opakovaného plnenia pre každého ďalšieho vlastníka pozemku. V tomto prípade žalobca nadobudol pozemok už zaťažený vecným bremenom, vstupoval do vzťahu cudzej stavby na cudzom pozemku vedome a o existencii komunikácie a zriadení zákonného vecného bremena musel vedieť pri nadobúdaní vlastníckeho práva k pozemku. Z dôvodu opatrnosti týmto rozporoval žalobcami uplatnenú finančnú čiastku 56.687,04 EUR, nakoľko táto podľa znaleckého posudku č. 22/2020 vychádza z hodnoty nájmu na 1 rok a nie z hodnoty vecného bremena na 1 rok, čo však neznamená, že netrvá na vznesenej námietke premlčania. Uviedol, že má uzatvorených množstvo nájomných zmlúv s vlastníkami pozemkov, na ktorých sú vybudované komunikácie v jeho vlastníctve, kde je výška nájmu určená v hodnote 0,33 EUR/m²/rok. Pri zohľadnení týchto nájomných zmlúv by znalec použitou porovnávacou metódou dospel k úplne inej výške nájmu pozemkov pod komunikáciami. Okrem toho v tomto prípade nejde o nájom pozemkov a potrebu určenia výšky nájmu, ale o vymáhanie finančnej náhrady za odplatu za zriadenie vecného bremena priamo zo zákona, ktorá sa určuje spôsobom a výpočtom uvedeným vo vyhláske MS SR č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku, ktorou je znalec viazaný. V neposlednej miere je potrebné uviesť, že sa jedná o pozemok, ktorý je súčasťou verejnej cestnej komunikácie slúžiacej pre širokú verejnosť (zrejme aj pre žalobcov) a žalovaný z držby a užívania pozemku pod touto komunikáciou nemá žiadny úžitok, naopak vynakladá nemalé finančné prostriedky na údržbu a opravy pre verejný záujem. Prechodom vlastníctva k stavbám - cestným komunikáciám z čl. štátu na obec v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 138/1991 Zb. obec získala do vlastníctva vo veľkej časti telesá cestných komunikácií postavených na majetkovo nevysporiadaných pozemkoch bez finančného krytia čl. štátom na ich dodatočné usporiadanie. Zákon č. 66/2009 Z.z. dáva žalovanému možnosť, aby pristúpil k pozemkovým úpravám na vlastnú žiadosť o povolenie pozemkových úprav predloženú Okresnému úradu Bratislava, odboru pozemkovému a lesnému, ale keď zohľadníme účel pozemkových úprav aj keď by v tomto prípade malo ísť o jednoduché pozemkové úpravy, v konečnom dôsledku by malo dôjsť k novému usporiadaniu - umiestneniu pozemkov - v obvode pozemkových úprav tak, aby sa žalovaný dostal do vlastníctva pozemkov pod komunikáciami a vlastníci pozemkov

pod komunikáciami by boli umiestnení na pozemkoch vo vlastníctve žalovaného s novými parametrami týchto pozemkov - tvar a umiestnenie v obvode pozemkových úprav- so zachovaním výmery, druhu pozemkov, bonity pôdy, katastrálneho územia s prihladením na ďalšie ekonomické, ekologické a iné aspekty dôležité pre úspešné ukončenie pozemkových úprav, inak povedané výsledkom úspešného vykonania pozemkových úprav by došlo ku komasácii pozemkov v celom určenom obvode pozemkových úprav. Tieto podmienky nie sú pre žalovaného splniteľné, nakoľko nedisponuje voľnými pozemkami, ktoré by toto spĺňali, najmä nie v kat. území Nivy, ktoré z hľadiska urbanizácie je zastavané stavbami vo vlastníctve rôznych subjektov, ktorí nemajú záujem na komasácii územia a voľné pozemky vo vlastníctve žalovaného tvoria verejnú zeleň prípadne sú určené na ďalšie plnenie úloh žalovaného. Z tohto dôvodu posudzovanie trvania vecného bremena na dobu určitú do vykonania pozemkových úprav je vágne z dôvodu nesplniteľnosti podmienok pre takéto vykonanie pozemkových úprav, vzhľadom na vyššie uvedené zrejme k jeho vykonaniu nikdy nedôjde, a preto mal za to, že zákonné vecné bremená k pozemkom, na ktorých sú situované stavby - cesty vo vlastníctve hlavného mesta i napriek dikcii § 3 zákona číslo 66/2009 Z.z., ktorá je vágna bez určenia povinnosti dokedy sa majú pozemkové úpravy vykonať, prípadne dokedy má žalovaný podať žiadosť o povolenie pozemkových úprav tak, aby bolo možné uvažovať o zákennom vecnom bremene na dobu určitú, je zákonné vecné bremeno na obmedzenie vlastníckeho práva v zmysle § 4 zákona číslo 66/2009 Z.z. určené všeobecne na dobu neurčitú, s ktorou sa spája definícia náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva ako jednorázové majetkové právo, ktoré je premlčateľné do troch rokov od jeho vzniku, a na ktoré má nárok ten, kto bol vlastníkom v čase vzniku zákonného vecného bremena. Vzhľadom na uvedené žiadal žalobu zamietnuť.

10. Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: F. N. Č.. XXXX E.. územie Nivy, tabuľkou rozdelenia vlastníctva a správcovstva jednotlivých tipov pozemných komunikácií, znaleckým posudkom P.. G. K. č. 22/2020, predžalobnou výzvou zo dňa 10.6.2020 a zistil nasledovný skutkový stav :

11. Z výpisu z F. Č.. XXXX kat. územie Nivy, obec BA - m.č. Ružinov, okres Bratislava II, súd zistil, že žalobkyňa v 1. rade je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností, pozemku S.. Č.. XXXXX/X, S. Q. „“, druh pozemku - záhrada, o celkovej N. XXXX Z., v podiele 1 titulom dedenia od 11.2.2011, žalobkyňa v 2. rade je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností pozemku S.. Č.. XXXXX/X, parcela registra „E“, druh pozemku - záhrada, o celkovej výmere 1728 m², v podiele 1, titulom dedenia od 13.12.2017, žalobkyňa v 3. rade podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností pozemku parc. Č.. XXXXX/X, S. Q. „“, druh pozemku - záhrada, o celkovej výmere XXXX Z., v podiele 1, titulom dedenia od 13.12.2017.

12. Zo znaleckého posudku P.. G. K., Č.. XX/XXXX zo dňa 24.3.2020 súd zistil, že znalec určil všeobecnú hodnotu pozemkov zapísaných na F. Č.. XXXX-S..Č.. XXXXX/X (XXXXm².) na 297.803,52 EUR a cenu nájmu vo výške 10,935 EUR/m²/ rok v celkovej výške 18.895,68 EUR a všeobecnú hodnotu práva prechodu a prejazdu na 198.459,10 EUR. Podiely jednotlivých ávlastníkov uvedenej nehnuteľnosti pri hodnote podielu vecného bremena na jeden rok určil u žalobkyne v 1. rade na 5.258,22 EUR u žalobkyne v 2. rade na 2.629,11 EUR a u žalobkyne v 3. rade na 2.629,11 EUR.

13. Z kópie z katastrálnej mapy Úradu geodézie, kartografie Katastra SR, parcely Q. „.. Č.. XXXXX/X, kat. územie Nivy, Bratislava - Ružinov, Bratislava III, súd zistil, že na S. Č.. XXXXX/X sa nachádza cesta C..

14. Z predžalobnej výzvy zo dňa 10.6.2020 súd zistil, že právny zástupca žalobcov dňa 10.6.2020 vyzval žalovaného na úhradu sumy vo výške 56.687,04 EUR ako odplaty za užívanie nehnuteľností - pozemku S. Č.. XXXXX/X, Parcela registra „E“, druh pozemku - záhrada, o výmere XXXX Z. 2., nachádzajúceho sa v kt. území Nivy, obec BA - m.č. Ružinov, okres Bratislava II, zapísaný na F. N. Č.. XXXX na ktorom je postavená cesta I. triedy vrátane príhľej plochy, ktorej vlastníkom a správcom je on a to za dobu 3 rokov predchádzajúcich tejto výzve. Žiadal o úhradu sumy 28.343,52 EUR v prospech žalobkyne v 1. rade, sumy, sumy 14.171,76 EUR v prospech žalobkyne v 2. rade a sumy 14.171,76 EUR v prospech žalobkyne v 3. rade.

15. Podľa § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka, vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., tento zákon upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len "pozemok pod stavbou").

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z., tento zákon sa primerane vzťahuje aj na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých je umiestnený cintorín, okrem pozemkov vo vlastníctve cirkví, športový areál alebo verejná zeleň, ak tento cintorín, športový areál alebo verejná zeleň prešli do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

Podľa § 128 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastník je povinný strpieť, aby v stave núdze alebo v naliehavom verejnom záujme bola na nevyhnutnú dobu v nevyhnutnej miere a za náhradu použitá jeho vec, ak účel nemožno dosiahnuť inak.

Podľa § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka, vo verejnom záujme možno vec vyvlastniť alebo vlastnícke právo obmedziť, ak účel nemožno dosiahnuť inak, a to len na základe zákona, len na tento účel a za náhradu.

Podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

16. Žalobkyne sa v predmetnom konaní domáhali od žalovaného zaplata 56.687,04 EUR s príslušenstvom, ako náhrady za obmedzenie ich vlastníckeho práva k nehnuteľnosti - pozemok S.. Č.. XXXXX/X, S. Q. „„, druh pozemku - záhrada o celkovej N. XXXX Z., E.. územie Nivy, obec BA - m.č. Ružinov, okres Bratislava II, zapísanej na F. Č.. XXXX, zákonným vecným bremenom vyplývajúcim zo zákona č. 66/2009 Z.z. za obdobie troch rokov pred podaním žaloby, t.j. za obdobie od 11.6.2017 - 11.6.2020.

17. Súd na základe vykonaného dokazovania, listom vlastníctva F. Č.. XXXX kat. územie Nivy, obec BA - m.č. Ružinov, okres Bratislava II, uvedeným v odseku 11. , mal za preukázané, že žalobkyne

sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku S.. Č.. XXXXX/X, S. Q. „,,. druh pozemku - záhrada, o celkovej výmere XXXX Z., žalobkyňa v v podiele 1 titulom dedenia od 11.2.2011, žalobkyňa v 2. rade v podiele 1, titulom dedenia od 13.12.2017, žalobkyňa v 3. rade v podiele 1, titulom dedenia od 13.12.2017. Kópiou katastrálnej mapy, uvedenej v odseku 13., mal súd za preukázané, že na uvedenom pozemku sa nachádza cesta C.. Uvedené v konaní sporné nebolo a žalovaný v konaní potvrdil, že na uvedenom pozemku sa nachádza časť verejnej komunikácie - cesty I. triedy (C. V., C.), ktorej je vlastníkom v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. mu od účinnosti tohto zákona, t.j. od 1.7.2009, patrí právo zodpovedajúce vecnému bremenu ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku vo vlastníctve žalobcov, na ktorom je táto komunikácia postavená. Žalovaný uznal právo vlastníkov pozemkov pod stavbou vo vlastníctve obce, ktoré na neho prešlo podľa osobitných predpisov, na peňažnú náhradu za zriadenie takéhoto vecného bremena. Podľa názoru žalovaného však ide o jednorazovú náhradu, o majetkové právo, ktoré sa premlčuje v 3 ročnej premlčacej lehote upravenej v § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ktorá začala plynúť odo dňa kedy sa toto právo mohlo vykonať po prvý raz, t.j. od nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. Súd pri posudzovaní spornej otázky či náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva je náhradou opakovanou alebo jednorazovou, bol viazaný platnou judikatúrou. Podľa uznesenia NS SR z 0.11.2020 sp.zn. 8Cdo/17/2019 právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. vzniká ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona a nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., ide o ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Na základe uvedeného súd v prvom rade posudzoval námietku premlčania vznesenú žalovaným a vyhodnotil ju ako dôvodnú. Je nesporné, že uplatnený nárok na finančnú náhradu za zákonné vecné bremeno vyplývajúce zo zákona č. 66/2009 Z.z. je majetkovým právom. To sa premlčuje vo všeobecnej 3 ročnej premlčacej lehote upravenej v § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V danom prípade sa súd stotožnil s obranou žalovaného, že premlčacia lehota začala plynúť účinnosťou zákona č. 66/2009 Z.z., t.j. 1.7.2009 a uplynula dňa 1.7.2012. Predmetné vecné bremeno je vecným bremenom „in rem“, predstavuje právo ktoré je späté s vlastníctvom nehnuteľnosti a platí, že takto zriadené vecné bremeno obmedzuje nielen vlastníka zaťaženej nehnuteľnosti v čase, keď došlo k zriadeniu zákonného vecného bremena, ale obmedzujú aj každého ďalšieho vlastníka takto zaťaženej nehnuteľnosti. Zmenou v osobe vlastníka nedochádza ku zmene obsahu zriadeného vecného bremena. V danom prípade žalobkyne v 1. - 3. rade nadobudli vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam už s týmto zákonným vecným bremenom, žalobkyňa dňa 11.2.2011 a žalobkyne v 2. a 3. rade dňa 13.1.2017 a keď nárok na finančnú náhradu za zákonné vecné bremeno vyplývajúce zo zákona č. 66/2009 Z.z. uplatnili na súde 11.6.2020 urobili tak po uplynutí 3 ročnej premlčacej lehote upravenej v § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá v danom prípade začala plynúť účinnosťou zákona č. 66/2009 Z.z., t.j. dňa 1.7.2009 a uplynula dňa 1.7.2012. Súd preto žalobu z dôvodu premlčania zamietol.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspech vo veci a úspešnému žalovanému súd nepriznal náhradu trov konania, pretože mu žiadne trovy konania nevznikli .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, dvojmo, na Mestskom súde Bratislava IV.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods.1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len odvolacími dôvodmi uvedenými v § 365 ods. 1 a 2 CSP.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za

následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

Mestský súd Bratislava IV

dňa 24.5.2024